

KM-sak 10/07

Økonomisk globalisering som utfordring til kirkene

Gud vil rettferdighet og har satt oss til å forvalte jordens ressurser til beste for alle mennesker. I ydmykhet bekjenner vi at vi har sviktet. Vår tro på Jesus Kristus gir håp og kraft til på ny å arbeide for en rett forvaltning av de ressurser Gud har betrodd menneskeheten.

1. Vi bekjenner at vi som kirke i nord har del i en arv som gjør oss tydelig medansvarlige i en politisk og økonomisk utvikling basert på grov utbytting av mennesker og naturressurser i sør. Vi må arbeide oss fram til en dypere erkjennelse av hvordan denne urettferdigheten er oppstått, og hva vi kan gjøre for å skape en mer rettferdig verden.
2. Vi erkjenner at dagens globale handels- og finansinstitusjoner (Verdens Handelsorganisasjon, Det internasjonale pengefondet og Verdensbanken) ikke i tilstrekkelig grad ivaretar de fattigstes behov og interesser. Disse globale handels- og finansinstitusjonene må reformeres og demokratiseres slik at de fattigste landene får reell medbestemmelse.
3. Vi vil som kirke i nord stå solidarisk med dem som lider under den urett dagens globale handels- og finanssystem skaper.
4. Vi oppfordrer norske myndigheter, næringsliv, organisasjoner og andre aktører, til å ha en helhetlig og konkret tilnærming til globaliseringens utfordringer, der:
  - fattigdomsreduksjon og miljø sees i sammenheng
  - en arbeider for et forpliktende globalt menneskerettighetsregime og demokratisk legitime overnasjonale ordninger (FN o.a.).
5. Vi ber norske myndigheter arbeide for et reformert globalt handelssystem, der:
  - bedre markedstilgang kombineres med handelsrelatert bistand som bygger opp de fattige lands eksportkapasitet og kompetanse
  - det utvikles et rettferdig globalt handelsregime som er økologisk bæredyktig, og hvor alle land er jevnbyrdige med hensyn til påvirkning av reglene
  - eksportdrivende subsidier i de rike land fjernes
  - det legges mer aktivt til rette for norsk import fra utviklingsland framfor fra industrialiserte land
  - det blir slutt på all dumping av rike lands subsidierte produkter på fattige lands markeder, og at fattige land presses til å åpne sine markeder for dem
  - fattige land ikke tappes for arbeidskraft og kompetanse
  - fattige land får beskytte sin matsikkerhet på fisk og landbruk
  - fattige land får tilgang på billig kvalitetsmedisin og mulighet til å bekjempe epidemiske sykdommer og andre sykdommer som truer store befolkninger.

6. Vi ber norske myndigheter arbeide for et reformert globalt finanssystem, der:
- all illegitim gjeld og gjeld som på annen måte ikke er bærekraftig slettes betingelsesløst og utenfor bistandsbudsjettet
  - det ikke stilles krav om betingelser om økonomisk liberalisering og privatisering i forbindelse med bistand og lån til fattige land
  - kampen mot korrupsjon og skatteparadis støttes
  - internasjonale konvensjoner for menneskerettigheter og faglige rettigheter må være et mål for lån og bistand
  - det etableres globale finansieringsordninger for utvikling, som f.eks. valutaskatt eller CO2 skatt.

7. Vi har som et av verdens rikeste land og med vår store petroleumsformue muligheter og et særlig moralsk ansvar til å bidra til en mer rettferdig verden. Vi ber norske myndigheter:
- sørge for at norske olje- og gasselskaper holder de høyeste standarder innenfor arbeidsrettigheter, etikk og miljø, samt å sikre en reell kompetanseoverføring til de fattige landene og at den lokale befolkningen har innflytelse på de beslutninger som tæs
  - synliggjøre og ta ansvar for miljø- og klimakonsekvensene av programmet "Olje for utvikling"
  - utvikle Petroleumsfondet i en slik retning at det i større grad kan komme de fattigste i verden til gode

8. Vi ser at vi som kirke har et ansvar for å jobbe for en mer global rettferdig verden ved å:
- bygge allianser med sosiale bevegelser og fagforeninger globalt og nasjonalt som arbeider for et rettferdig handels- og finanssystem
  - sørge for at den inter-religiøse dialogen, som Den norske kirke deltar i, også tar opp i seg spørsmål om global økonomisk rettferdighet
  - bruke penger og forvalte ressurser i tråd med etiske og sosiale retningslinjer for global bærekraft og rettferdighet
  - ta i bruk Fairtrade sertifiserte varer fra utviklingsland.
  - utfordre Opplysningsvesenets fond (OVF) til i større grad å sikre at en betydelig andel av de kirkelige fondsmidler kan plasseres i utviklingsfremmende prosjekter
  - fortsette den teologiske refleksjonen omkring fattigdom, rikdom og rettferdighet og videreutvikle Den norske kirkes forståelse og etiske tenking omkring disse spørsmålene.

9. Vi ber om at de sentralkirkelige råd fortsatt bidrar aktivt i Kirkenes verdensråds AGAPE-prosess, at saken følges opp spesielt gjennom Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) og Den norske kirkes nord/sør-informasjons (KUIs) arbeid i forhold til menighetene, og at arbeidet på dette feltet blir en orienteringssak til Kirkemøtet 2008.

- - -

Enstemming vedtatt.